

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IMIENIA STANISŁAWA PIGONIA W KROŚNIE KIM JESTEŚMY?

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa powstała w roku 1999, przejmując struktury istniejących wcześniej w Krośnie i Jaśle Nauczycielskich Kolegiów Języków Obcych. W roku 2012 oficjalnie otrzymała imię słynnego profesora polonisty Stanisława Pigonia, który pochodził z pobliskiej Komborni, a sławę zyskał jako profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Akt ten stanowi wymowne świadectwo pewnego wyboru drogi rozwojowej przez uczelnię.

Kształcenie humanistyczne jest kluczowym elementem kształcenia ogólnego – uczelnia nie tylko zamierza utrzymać szeroką ofertę kierunków humanistycznych, ale i rozwijać swoją misję w mieście i regionie, która w swojej istocie jest misją humanistyczną. Człowiek i jego dobro są jej elementem centralnym, dlatego wszechstronny rozwój zarówno studentów, jak i wykładowców w ramach wspólnoty akademickiej, współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami czy działaczami samorządowymi i społecznymi oraz praca dla dobra mieszkańców regionu są przedmiotem szczególnego zainteresowania uczelni, jako że wpływają one na rozwój szeroko pojętej kultury regionu. Właśnie kulturotwórcza rola wpisuje się ściśle w działania miasta, jak i całego województwa.

Warto przyjrzeć się tej roli poprzez misję Instytutu Humanistycznego, która ukształtowała się jako zjawisko dość wyjątkowe, przede wszystkim dzięki ludziom, którzy ją tworzyli i nadal tworzą. Humanistyka jest, jak to wyraził w jednym z przemówień Rektor, prof. Grzegorz Przebinda, jednym z dwóch płuc uczelni, obok kształcenia inżynierskiego. Podstawowymi założeniami Instytutu są kultywowanie piękna rodzimego języka i kultury, czemu tutejsza polonistyka od lat daje znamienity wyraz, czerpiąc z ducha profesora Pigonia. oraz przybliżanie i osvajanie obcości, czemu poświęcają się bez reszty filologowie angielscy, germańscy czy rosyjscy, jak i sami poloniści. Jednocześnie warto podkreślić integrującą rolę uczelni w budowaniu wspólnoty dzieci, młodzieży, ich rodziców, studentów i nauczycieli wokół wartości, jaką jest edukacja. Instytut w dalszym ciągu przysposabia młodych adeptów do zawodu nauczyciela, zdając sobie jednocześnie sprawę z trudności z tym związanych, zwłaszcza na kurczącym się dla nich rynku pracy. Cały czas we wspólnocie akademickiej Instytutu trwają niełatwe dyskusje o tym, jak przybliżyć studentom rynek pracy, czy też w czym ma się przejawiać „praktyczność” studiów humanistycznych. W te dyskusje uczelnia stara się wciągać szersze środowisko, a więc zaprasza także przedsiębiorców skupionych w Konwencie, władze samorządowe, instytucje partnerskie oraz licznych gości uczelni, krajowych i zagranicznych, dbając jednocześnie, aby wypracowane wspólnie idee promieniowały na środowisko regionu, jak i poza nie.

Formy tego oddziaływania są różnorodne, dlatego warto je pokrótce usystematyzować. Podstawowymi filarami humanistycznego otwarcia uczelni na człowieka i świat są:

- wspieranie inicjatyw studentów i nauczycieli akademickich,
- współpraca z absolwentami uczelni,
- współpraca z samorządem miasta, instytucjami i firmami działającymi w mieście oraz w regionie,
- pomoc ekspercka w regionie,
- promocja nauki,
- promocja kultury, szczególnie promocja czytelnictwa,
- rozwój współpracy i wymiany międzynarodowej.

Uczelnia stara się poszerzać spojrzenie studentów na świat, organizując dla wszystkich kierunków specjalne wykłady tematyczne, jak również przybliżając im elementy kultury współczesnej (opisy obu programów znajdują się w materiałach konferencyjnych oraz na stronie Kongresu). Wspiera inicjatywy studenckie, otwierając dla nich swój portal internetowy, możliwości medialne, daje studentom okazję sprawdzenia się w wolontariacie, w działalności na rzecz uczelni i miasta (tzw. praktyce społecznej), zachęca studentów do udziału w licznych konferencjach, uczy odpowiedzialności za siebie i innych, kształtując w ten sposób ich kompetencje społeczne. Towarzyszą temu wydarzenia zewnętrzne, takie jak targi edukacyjne oraz targi pracy, gdzie prezentowane są studentom możliwości zaistnienia na rynku. Na wsparcie uczelni mogą także liczyć nauczyciele akademicy, którzy zachęceni są do rozwoju naukowego i zawodowego. Mimo że PWSZ nie jest formalnie placówką naukową, klimat uczelni sprzyja działalności naukowej, a systematyczne finansowanie udziału w konferencjach, wyjazdy w ramach programu Erasmus, pomoc w pokrywaniu kosztów przewodów doktorskich czy możliwość publikacji w wydawnictwach PWSZ są wyrazem dbałości o rozwój kadry naukowej. Od kilku lat do współpracy z uczelnią zachęceni są także absolwenci, którzy często pojawiają się na wydarzeniach uczelnianych, wracają na kursy podyplomowe, a także umieszczają swoje profile na stronach poszczególnych zakładów. Są także aktywni w serwisach społecznościowych uczelni.

W przestrzeni miasta uczelnia bierze aktywny udział w organizowanych przez samorząd imprezach, takich jak sierpniowe Karpackie Klimaty, a także sama organizuje koncerty pod czytelnym przesłaniem „Uczelnia Miastu”. Zaproponowała również szkołom w całym regionie program partnerski, który ułatwia kontakt z uczelnią i daje pierwszeństwo uczestnictwa w wydarzeniach organizowanych na uczelni. W tej chwili w programie uczestniczy 20 szkół ponadgimnazjalnych. Uczelnia stara się też zacieśniać

współpracę z Konwentem i lokalnymi firmami, z którymi podpisała umowy o współpracy.

Współpraca z środowiskiem lokalnym polega także na działaniach eksperckich. Doskonałym przykładem jest pomoc dwóm krośnieńskim muzeom coraz liczniej odwiedzanym przez gości z zagranicy: w ramach projektu wyszehradzkiego studenci i pracownicy Zakładu Translatoryki przygotowali dla zwiedzających Muzeum Rzemiosła anglojęzyczny folder, zaś dla Muzeum Podkarpackiego anglojęzyczną stronę internetową. Z kolei w trakcie tegorocznych warsztatów przekładowych studenci filologii angielskiej i dwujęzycznych studiów dla tłumaczy opracowali tłumaczenie kart dań dla kilku krośnieńskich restauracji. Ich uroczyste wręczenie odbędzie się w czasie majowego Festiwalu Nauki. Uczelnia kontynuuje też współpracę z krośnieńskim uniwersytetem Trzeciego Wieku.

Uczelnia stara się zainteresować młodszych i starszych mieszkańców Krosna i regionu nauką, literaturą, historią, a także problemami świata współczesnego. Organizuje od kilku lat regularnie Noce Nauki, Tygodnie Akademickie, Festiwale Nauki oraz liczne wykłady otwarte. Dla najmłodszych przygotowywane są takie imprezy popularyzatorskie jak Dzień Św. Mikołaja czy Halloween. Sięga przy tym często po środki niekonwencjonalne, takie jak pokazany pierwszy raz na rynku w Krośnie film o PWSZ pod znamienym tytułem: „Tajna misja”.

W zgodzie ze swoją podstawową misją humanistyczną, uczelnia krzewi zainteresowanie językami i kulturą obcą oraz własną. Do stałego kalendarza weszły takie wydarzenia jak Dzień języka niemieckiego, Dzień języka rosyjskiego, Dzień języka polskiego, Międzynarodowy Dzień Języków, czy spotkania ze znanymi tłumaczami. Organizowane są także otwarte kursy języków i kultury krajów egzotycznych (ostatnio kurs języka chińskiego). Uczelnia podejmuje się także organizacji konkursów przedmiotowych z języków obcych dla szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Zainteresowaniu światem i kulturą służą coraz częstsze konferencje naukowe i popularyzatorskie krajowe i zagraniczne, dotyczące kształcenia, kultury, języka czy komunikacji (np. cykl międzynarodowych konferencji Across Borders odbywających się od roku 2000), jak też i międzynarodowe szkoły letnie organizowane przy wykorzystaniu środków europejskich.

Regularnie odbywają się wykłady otwarte, np. w cyklu „Polska i jej sąsiedzi”, wykłady zaprzyjaźnionego w uczelnię Towarzystwa Polsko-Węgierskiego, a także spotkania z wybitnymi ludźmi pióra, nauki, polityki, Kościoła, sportu, czy też spotkania z korpusem dyplomatycznym. Pracownicy uczelni organizują też na mniejszą skalę obchody poświęcone różnym ważnym postaciom, na przykład obchody 50. rocznicy zamachu na prezydenta Kennedy’ego czy dzień poświęcony pamięci zmarłego niedawno Tadeusza Różewicza.

W wyniku wielu z tych wydarzeń powstają publikacje naukowe, popularne, literackie i artystyczne. Stale i od wielu lat poszerzany jest księgozbiór uczelni,

gromadzony w nowoczesnym i przestronnym budynku biblioteki, zbudowanym dzięki udziałowi uczelni w projekcie europejskim. Właśnie tam z okazji Kongresu powstała Czytelnia im. Franciszka Pika-Mirandoli, pisarza, poety i tłumacza pochodzącego z Krosna, której zasadniczym zadaniem jest promocja czytelnictwa literatury polskiej i przekładów literatury obcej wśród młodzieży. To nie jest jedyna inicjatywa służąca sprawie promowania czytelnictwa – wydarzenia tego typu obejmują dyktanda (w ostatnim uczestniczyło niemal 700 osób), kiermasze książek, obchody Międzynarodowego Dnia Książki czy inne imprezy pro-czytelnicze w ramach dni nauki. Do tego należy dodać wystawy fotografii czy prac plastycznych, jak i udział pracowników Instytutu Humanistycznego jako jurorów w konkursach piosenki obcojęzycznej organizowanych w Krośnie, Jaśle, Czudcu i innych okolicznych miejscowościach.

Najszerszym wreszcie kręgiem oddziaływania uczelni jest współpraca międzynarodowa, która od początku istnienia PWSZ w Krośnie miała bardzo szeroki charakter. Przyjeżdża tu wielu studentów zagranicznych, zwłaszcza z krajów południa Europy i Turcji (ok. 50-ciu na semestr). Podobna liczba studentów krośnieńskich wyjeżdża na stypendia w ramach programu Erasmus do kilkudziesięciu uczelni partnerskich w Europie, a także w USA czy Rosji. Coraz więcej studentów korzysta też z zagranicznych praktyk zawodowych, np. w Norwegii, Hiszpanii, Grecji czy Turcji. Co roku w maju organizowany jest międzynarodowy festiwal młodzieży, na który przyjeżdżają grupy z Ukrainy, Węgier, Rosji czy USA. Studenci zagraniczni chętnie uczą się języka polskiego i kultury polskiej, uczęszczając na zajęcia języka polskiego oraz wyjeżdżając na wycieczki po Polsce i Europie. Integracji młodzieży służą też coroczne Juwenalia oraz rajdy (m.in. jesienny rajd integracyjny dla I roku i majowy Beskidzki Akademicki Rajd Turystów Ewentualnie Krajoznawców BARTEK). Uczelnia uczestniczy w wielu projektach unijnych, wśród których warto podkreślić jej udział w projekcie Geo-Karpaty, który zakończył się wytyczeniem i opisem polsko-ukraińskiego szlaku turystycznego. Stara się też odpowiadać na wielorakie wyzwania i przyjmować wzorce sprawdzone przez partnerskie instytucje, jak również opracowywać własne rozwiązania.

Ta stosunkowo niewielka uczelnia funkcjonująca w nowoczesnych budynkach w trzech kampusach jest instytucją niezwykle dynamiczną. Ogrom opisanych inicjatyw jest podejmowanych przez stosunkowo niewielką grupę ludzi, znakomicie osadzonych w mieście i regionie, dobrze współpracujących z innymi uczelniami i zorientowanych na współpracę międzynarodową, co znajduje wyraz w rankingach uczelni.

Jakie są potrzeby Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Pigońia w Krośnie i jej humanistycznej misji? Większe wsparcie ze wszech stron, od Ministerstwa Nauki poprzez władze wojewódzkie i samorządowe, aż po władze miasta i sponsorów prywatnych, o instytucjach międzynarodowych nie wspominając, pozwoli ochronić tę głęboko humanistyczną wspólnotę akademicką Krosna przed różnymi zagrożeniami. A zagrożeń, prawnych, finansowych czy demograficznych jesteśmy przecież wszyscy świadomi. Niech ten Kongres pozwoli wszystkim uczestnikom wyrobić sobie zdanie na temat uczelni i jej zasobów i współdziałać z nami w przyszłości dla dobra ukształtowanej tu wspólnoty akademickiej, miasta Krosna i regionu.

Dr Władysław Chłopicki

Dyrektor Instytutu Humanistycznego

PWSZ im. Stanisława Pigońia w Krośnie